

СОЦИЈАЛНО ЕКОНОМСКИ САВЕТ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Schweizerisches Arbeiterhilfswerk **SAH**
Œuvre suisse d'entraide ouvrière **OSEO**
Swiss Labour Assistance **SLA**

ГЛОБАЛНИ ОДГОВОР НА ЕКОНОМСКУ КРИЗУ

– СТАНДАРДИ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА –

Београд, 2009.

ГЛОБАЛНИ ОДГОВОР НА ЕКОНОМСКУ КРИЗУ

– СТАНДАРДИ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА –

СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКИ САВЕТ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

SWISS LABOUR ASSISTANCE

Београд 2009.

ГЛОБАЛНИ ОДГОВОР НА ЕКОНОМСКУ КРИЗУ
– СТАНДАРДИ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА –

Издавачи:

СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКИ САВЕТ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
SWISS LABOUR ASSISTANCE

За издаваче:

ЧЕДАНКА АНДРИЋ, Социјално-економски савет
ПЕТАР ВАСИЛЕВ, Swiss Labour Assistance

Приредила:

ЧЕДАНКА АНДРИЋ, секретар Социјално-економског савета

Извршни издавач:

НИП „РАДНИЧКА ШТАМПА“
Београд, Трг Николе Пашића 5/У

Штампа:

СА-МИ ГРАФИКА
Београд

Тираж:

700 примерака

ISBN 978-86-87875-00-5

Издавање ове публикације финансијски је помогла Швајцарска организација за помоћ свету рада (енгл: SLA) у оквиру пројекта „Синдикати и социјални дијалог у Србији“

САДРЖАЈ

Увод	5
I Глобални пакт о запошљавању	9
II Декларација МОР о социјалној правди	29
Социјално-економски савет Републике Србије.....	49
Швајцарска организација за помоћ свету рада	53

УВОД

У Женеви је од 03. до 19. јуна ове године одржано 98. редовно заседање Међународне организације рада, у чијем раду је учествовала и трипартитна делегација Републике Србије. Генерални директор Међународне организације рада, Хуан Сомавија, представио је на самом отварању извештај под називом „Борба са глобалном кризом запошљавања – опоравак кроз пристојан рад“ у којем је указао на потребу што хитнијег одговора на светску економску, али и надолazeћу социјалну кризу. Генерални директор МОП, истакао је осам проблема на које нарочито треба обратити пажњу: 1) Милиони жена и мушкараца и даље остају без посла, расте број компанија које банкротирају и то нарочито у сектору малих и средњих предузећа; 2) Очекује се даљи раст незапослености, који ће највероватније трајати до краја 2011. године; 3) Очекује се даљи раст неформалне запослености и слабљење средње класе; 4) У међувремену 45 милиона људи, углавном младих, ући ће у 2009. години на тржишта рада тражећи свој први посао; 5) Прогнозе Међународног монетарног фонда говоре да ће се мањи гло-

бални раст забележити средином 2010. године, а у међувремену земље усвајају разне стимулативне пакете како би опоравиле уздрмани финансијски сектор. Међутим, ефекти тих мера још увек су неизвесни; 6) Претходна искуства показују да чак и када дође до поновног економског раста после кризе, запосленост се врати на ниво пре кризе у периоду од четири до пет година, а већ је постојао дефицит пристојног рада и пре него што је криза наступила; 7) Када нема послова, значајно расту захтеви за социјалном заштитом; 8) Дугорочна криза запошљавања је огроман ризик за друштвену и политичку стабилност.

Корени кризе, по речима генералног директора МОР леже у лошем управљању и неодговарајућој регулацији финансијског тржишта у неколико индустријализованих земаља. Криза најтеже погађа земље у развоју, а нарочито оне које нису у стању да амортизују ударце ка рањивијим слојевима друштва. Ниво инвестиција се драстично смањује, смањује се трговинска размена, опадају девизне резерве земаља, отежано је сервисирање дугова и бележи се пад производње у великом броју земаља у развоју. Све наведено МОР схвата као „позив за буђење“ јер свет мора у наредних пет до шест година гледати да се заштите радна места и пружи одговарајућа социјална заштита свима којима је потребна. Кризи се мора прићи са што развијенијим смислом за солидарност између земаља.

Управо због свега наведеног Комитет конференције у целини¹ је добио изузетно важан задатак – израду Глобалног пакта о запошљавању имајући у виду Програм достојанственог рада² и Декларацију о социјалној правди у циљу праведне глобализације, као начинима за бављење социјалном димензијом глобализације.

Владе и организације радника и послодаваца обавезале су се у Женеви да кроз заједнички рад допринесу успеху Глобалног пакта о запошљавању, а један од начина да се то постигне јесте и да се овај документ популаризује, односно учини доступним свим релевантним учесницима друштвених односа у Србији, а пре свега социјалним партнерима и извршној власти. Ово је и био основни мотив да Секретаријат Савета у оквиру својих издавачких активности Савета и у складу са Планом рада за 2009. годину приреди ову брошуру, а уз финансијску подршку Швајцарске организације за помоћ свету рада.

¹ У раду Комитета целине учествовали су и чланови делегације Републике Србије.

² Програм пристојног (достојанственог) рада у Републици Србији, односно Меморандум о партнерству у спровођењу програма пристојног рада, потписан је од стране представника МОП и Владе Србије 04. децембра, 2008. године. У априлу и мају, 2009. године потписивањем Писма подршке, Меморандуму су се придружили и Савез самосталних синдиката Србије, УГС „Независност“ и Унија послодаваца Србије.

Глобални пакт о запошљавању је хитан позив за акцију на националном, регионалном и глобалном нивоу како би се запошљавање и социјална заштита ставиле у центар свих политика опоравка од кризе, а Међународна организација рада спремна је да у оквиру техничке помоћи помогне земљама чланицама, дакле и Србији да овај документ доживи успех. Веће поштовање и коришћење механизма социјалног дијалога, укључујући и колективно преговарање од кључне је важности за МОР, нарочито у време повишене социјалне тензије. Социјално-економски савет Републике Србије и његови чланови појединачно треба да ураде све, не само за промоцију овог важног документа већ и за његову примену у нашој земљи. Надамо се да ће штампање ове брошуре допринети том циљу.

*Чеданка Андрић,
секретар Социјално-економског савета
Републике Србије*

I

ОПОРАВАК ОД КРИЗЕ: ГЛОБАЛНИ ПАКТ О ЗАПОШЉАВАЊУ

Генерална конференција Међународне организације рада,

Пошто је саслушала шефове држава, потпредседнике, премијере и све друге учеснике Самита Међународне организације рада о глобалној кризи у области запошљавања,

Пошто је примила предлог који је дао Комитет конференције у целини за одговоре на кризу,

С обзиром на битну улогу коју Административни савет и Канцеларија Међународне организације рада имају у примени резолуција које усвоји Конференција,

Имајући у виду Програм достојанственог рада и Декларацију о социјалној правди у циљу праведне глобализације, као начинима за бављење социјалном димензијом глобализације, на овај дан 19. јуна, две хиљаде девете године, усваја следећу Резолуцију.

Опоравак од кризе: Глобални пакт о запошљавању

I. Одговор достојанственог рада на кризу

1. Због светске економске кризе и њених последица свет се суочава са перспективом даљег повећања незапослености, све већег сиромаштва и неједнакости. Стопа запослености се обично опоравља тек неколико година после економског опоравка. За неке земље поновно достизање ранијих стопа запослености неће бити довољно за ефикасан допринос јакој економији и остварење достојанствености рада за жене и мушкарце.
2. Предузећа и послови нестају. Сваки свеобухватан одговор мора да пружи решење и за ову ситуацију.
3. Свет мора више да се труди.
4. Потребне су усклађене глобалне политичке опције које ће ојачати националне и међународне напоре који су усмерени на запослење, одржива предузећа, квалитетне јавне услуге, заштиту људи и истовре-

-
- мену заштиту права, као и омогућавање да се њихов глас јаче чује и да се повећа њихово учешће.
5. Ово ће допринети економској ревитализацији, праведној глобализацији, напретку и социјалној правди.
 6. Свет после кризе треба да изгледа другачије.
 7. Наш одговор треба да допринесе праведној глобализацији, еколошки здравијој привреди и развоју који ефикасније доводи до отварања радних места и одрживих предузећа, поштује права радника, унапређује родну једнакост, штити осетљиве категорије људи, помаже земљама да обезбеде квалитетне јавне службе и омогућује им да остваре Миленијумске циљеве развоја.
 8. Владе и организације радника и послодаваца посвећене су заједничком раду да би допринеле успеху Глобалног пакта о запошљавању. Програм Међународне организације рада (МОР) о достојанственом раду представља оквир за овај одговор.

II. Принципи за унапређење опоравка и развоја

9. Активности морају да буду руковођене Програмом достојанственог рада и опредељењима која су МОР и њени чланови изразили у Декларацији о социјал-

ној правди у циљу праведне глобализације из 2008. године. Овде смо изнели оквир за будући период и практичне политике за мултилатерални систем, владе, раднике и послодавце. Он обезбеђује везе између социјалног напретка и економског развоја и обухвата следеће принципе:

- (1) давање приоритета заштити и већем запошљавању преко одрживих предузећа, квалитетних јавних услуга и изградње адекватне социјалне заштите за све у оквиру сталног међународног и националног рада на томе да се помогне опоравку и развоју. Мере треба да буду брзе и усклађене;
- (2) већу подршку угроженим женама и мушкарцима који су тешко погођени кризом, укључујући и омладину која је у опасности, део привреде са ниским платама и квалификацијама и раднике мигранте;
- (3) усредсређење на мере које треба да одрже постојећу запосленост и олакшају прелазак са једног на други посао, као и да подрже приступ тржишту рада оних који немају посао;
- (4) формирање или јачање ефикасне јавне службе запошљавања и осталих институција тржишта рада;

-
- (5) повећање једнаког приступа и прилика за развој квалификација, квалитетне обуке и образовања у циљу припреме за опоравак;
 - (6) избегавање протекционистичких решења, као и штетних последица дефлационих спирала плата и све горих услова рада;
 - (7) промовисање основних стандарда рада и других међународних стандарда рада који подржавају економски опоравак и опоравак запошљавања и смањују родну неједнакост;
 - (8) улазак у социјални дијалог, као што су трипартитност и колективни преговори између послодавца и радника, као конструктивних процеса који ће максимално увећати утицај који одговори на кризу имају на потребе стварне економије;
 - (9) усклађивање краткорочних мера са економском, социјалном и еколошком одрживошћу;
 - (10) обезбеђење синергије између државе и тржишта и делотворног и ефикасног регулисања тржишних економија, укључујући и правну и законодавну средину која омогућује формирање предузећа, одржива предузећа и промовише отварање радних места у свим секторима; и

(11) МОР, ангажујући се са другим међународним агенцијама, међународним финансијским институцијама и развијеним земљама на јачању политичке кохерентности и продубљивања развојне помоћи и подршке за најмање развијене земље и земље у развоју и транзицији са ограниченим фискалним и политичким простором у циљу одговарања на кризу.

III. Одговор достојанственог рада

10. Горе наведени принципи одређују општи оквир у коме свака земља може да формулише политички пакет који одговара њеној ситуацији и приоритетима. Оне исто тако треба да информишу и подрже акције мултилатералних институција. Доле су наведене неке конкретне политичке опције.

Брже запошљавање, опоравак запошљавања и одрживост предузећа

11. Да би се ограничио ризик од дугорочне незапослености и веће неформалности које је тешко преокренути, потребно је да подржимо отварање радних места и да помажемо људима да се запосле. Да би се ово постигло, сагласни смо да у сам центар одговора на кризу ставимо циљ потпуне и продуктивне запослености и достојанственог рада. Ти одговори могу укључивати:

-
- (1) подстицање делотворне потражње и помагање да се одрже нивои плата укључујући и пакете макроекономских подстицаја;
 - (2) помоћ онима који траже посао путем:
 - (i) примене делотворних и прописно усмерених активних политика тржишта рада;
 - (ii) веће надлежности и већих средстава која стоје на располагању јавним службама запошљавања да би они који траже посао добили одговарајућу подршку, а када раде са приватним агенцијама за запошљавање треба се уверити да се пружају квалитетне услуге и да се поштују права; и
 - (iii) примена програма за стицање професионалних и предузетничких квалификација за плаћено запошљавање и samozapošljavanje;
 - (3) улагање у развој и унапређење квалификација и преквалификацију радника да би се повећала могућност запошљавања, нарочито за оне који су изгубили посао или постоји ризик да ће га изгубити, као и за угрожене категорије;
 - (4) ограничење или избегавање губљења посла и подршка предузећима у задржавању радне снаге преко добро осмишљених шема које се при-

мењују путем социјалног дијалога и колективних преговора. Ово може да укључи поделу посла и делимичну помоћ за незапослене;

- (5) подршка отварању радних места у различитим секторима привреде, уз признавање мултипликативног ефекта усмерених напора;
- (6) признавање доприноса малих и средњих предузећа (МСП) и микропредузећа отварању радних места, као и промовисање мера, укључујући и приступ приступачним кредитима, које ће обезбедити повољно окружење за њихов развој;
- (7) признавање да задруге у нашим заједницама обезбеђују послове од врло малих предузећа до великих мултинационалних компанија и прилагођавање подршке њиховим потребама;
- (8) коришћење шема за гарантовање запослења у јавном сектору за запошљавање на одређено време, програме хитних јавних радова и друге директне шеме за отварање радних места које су усмерене на добре циљеве и укључују неформалну привреду;
- (9) подршка кроз регулативу која доводи до отварања радних места путем одрживог формирања и развоја предузећа; и

-
- (10) веће инвестирање у инфраструктуру, истраживање и развој, јавне услуге и “зелену” производњу и услуге као битна средства за отварање радних места и стимулисање одрживих економских активности.

Изградња система социјалне заштите и заштита људи

12. Одрживи системи социјалне заштите који ће помоћи угроженима могу да спрече све веће сиромаштво, да одговоре на социјалне тешкоће и да помогну да се стабилизује економија и да се одржи и унапреди могућност запошљавања. У земљама у развоју системи социјалне заштите такође могу да смање сиромаштво и да допринесу националном економском и социјалном развоју. У кризној ситуацији одговарајуће мере могу бити оне краткорочне које ће помоћи најугроженијима.

- (1) Земље треба да размотре следеће, како је одговарајуће:
- (i) увођење шема трансфера готовине за сиромашне да би се задовољиле њихове непосредне потребе и да би се ублажило сиромаштво;
 - (ii) изградња адекватне социјалне заштите за све, користећи основну социјалну заштиту

укључујући: приступ здравственој заштити, безбедност прихода за старија лица и лица са инвалидитетом, дечији додатак и сигурност прихода у комбинацији са шемама које гарантују запошљавање у јавном сектору за незапослене и сиромашне запослене;

- (iii) дуже трајање и шире обухватање помоћи за незапослене (заједно са релевантним мерама за формирање адекватних радних подстицаја који би признали садашњу реалност на националним тржиштима рада);
- (iv) обезбеђење да они који су већ дуго незапослени остану повезани са тржиштем рада преко, нпр., развоја квалификација које ће им омогућити запошљавање;
- (v) обезбеђење минималних гаранција за помоћ у земљама где пензиони или здравствени фондови можда више нису адекватно финансирани да би се обезбедила одговарајућа заштита радника и разматрање могућности како да се боље заштити уштеђевина радника током осмишљавања будућих шема; и
- (vi) адекватно обухватање привремених и нередовних радника.

-
- (2) Све земље треба да, комбиновањем социјалне помоћи, развоја вештина и спровођења права на једнакост и недискриминацију, помогну угроженим групама које је криза најтеже погодила.
- (3) Да би се избегле дефлационе спирале плата, следеће могућности треба да буду смернице:
- социјални дијалог;
 - колективно преговарање;
 - законски регулисане или договорене минималне плате.

Минималне плате треба да буду редовно разматране и прилагођаване.

Као послодавци и набављачи, државе треба да поштују и промовишу договорене плате.

Сужавање јаза плата између различитих полова мора да буде саставни део ових напора.

13. Земље које имају снажне и ефикасно вођене системе социјалне заштите имају вредан уграђени механизам за стабилизацију привреда и за одговор на социјални удар кризе. Можда ће бити потребно да те земље ојачају постојеће системе социјалне заштите. За друге земље приоритет је да се задовоље хитне потребе, уз истовремену изградњу темеља за снажније и делотворније системе.

Јачање поштовања међународних стандарда рада

14. Међународни стандарди рада формирају основу и подржавају права на радном месту и доприносе изградњи културе социјалног дијалога који је нарочито користан у време кризе. Да би се спречила силазна спирала у условима за рад и да би се дошло до опоравка, нарочито је важно признати да је:

- (1) Поштовање основних принципа и права на послу од кључне важности за људско достојанство. То је такође од кључне важности за опоравак и развој. Сходно томе, треба повећати:
 - (i) будност да би се елиминисало и спречило повећање облика принудног рада, дечијег рада и дискриминације на радном месту; и
 - (ii) поштовање слободе удруживања, право на организовање и ефикасно признавање права на колективно преговарање као механизма који омогућују продуктивни социјални дијалог у време повећаних социјалних тензија и у формалним и у неформалним економијама.
- (2) Поред основних конвенција, важан је и извештај број међународних конвенција и препорука о раду. Оне укључују инструменте МОП-а у вези са политиком запошљавања, платама, со-

цијалном сигурношћу, односом запошљавања, окончањем запошљавања, администрацијом и инспекцијом рада, радницима мигрантима, условима рада у јавним уговорима, безбедношћу и здрављем на раду, радним сатима и механизмима социјалног дијалога.

- (3) Трипартитна декларација МОР-а о принципима у вези са мултинационалним предузећима и социјалном политиком представља важан и користан инструмент за сва предузећа, укључујући и она у ланцима снабдевања, за одговор на кризу на један друштвено одговоран начин.

**Социјални дијалог: Колективни преговори,
идентификација приоритета,
подстицање акције**

15. Веће поштовање и коришћење механизма социјалног дијалога, укључујући и колективне преговоре, тамо где је то одговарајуће на свим нивоима, од кључне је важности нарочито у време повишене социјалне тензије.
16. Социјални дијалог је механизам од непроцењиве важности за осмишљавање политика које ће одговорати националним приоритетима. Поред тога, то је снажна основа за обавезивање запослених и радника на заједнички рад са владама који је потребан да би се превазишла криза и обезбедио одрживи

опоравак. Успешно завршен, он повећава поверење у постигнуте резултате.

17. Јачање капацитета за администрацију и инспекцију рада представља важан елемент у обухватном раду на политикама за заштиту радника, социјалну безбедност, тржиште рада и социјални дијалог.

IV. Пут напред: Обликовање праведне и одрживе глобализације

18. Горе наведени програм налази се у блиској интеракцији са другим димензијама глобализације и захтева кохерентне политике и међународну координацију. МОР треба да у потпуности сарађује са Уједињеним нацијама и свим релеватним међународним организацијама.
19. МОР поздравља позив Г20 МОР-у, у сарадњи са другим релеватним организацијама, да процени мере које су предузете и оне које је потребно предузети у будућности.
20. Потврђујемо своју подршку улози МОР-а у оквиру Одбора директора УН, који може да помогне да се формира повољно међународно окружење за ублажавање кризе. Подстичемо МОР да делује као неко ко ће олакшати и обезбедити делотворну и доследну примену социјалних и економских политика у том смислу.

21. Нарочито је важна сарадња на следећим питањима:

- (1) изградња снажнијег и глобално доследнијег надзорног и законодавног оквира за финансијски сектор, тако да он служи стварној економији, промовише одржива предузећа и достојанство рада и боље штити уштеђевине и пензије;
- (2) промовисање ефикасне и добро регулисане трговине и тржишта од којих сви имају користи и избегавање протекционизма земаља. У уклањању препрека за домаћа и страна тржишта морају се узети у обзир различити нивои развоја земаља; и
- (3) прелазак на привреду са ниским нивоима угљеника, која не штети животној средини и помаже да се убрза опоравак запошљавања, смање социјални јазови и подрже циљеви развоја и реализује достојанство рада током тог процеса.

22. За многе земље у развоју, нарочито оне најмање развијене, глобална рецесија погоршава ситуацију што се тиче високе стопе структурне незапослености, недовољне запослености и сиромаштва.

Признајемо потребу да се:

- (1) да много већи приоритет стварању прилика за достојанствен рад уз помоћ систематских мул-

тидимензионалних програма са довољним бројем људи да би се реализовао достојанствен рад и развој у најнеразвијенијим земљама;

- (2) промовише отварање радних места и формирање нових могућности за достојанствен рад путем промоције и развоја одрживих предузећа;
- (3) обезбеди професионална и техничка обука и развој предузетничких вештина нарочито за незапослену омладину;
- (4) третира неформално да би се обезбедио прелазак на формално запошљавање;
- (5) препозна вредност пољопривреде у привредама у развоју и потребе за инфраструктуром, индустријом и запошљавањем на селу;
- (6) повећа економска разноврсност тако што ће се изградити капацитети за производњу производа и услуга са додатом вредношћу да би се подстакла и домаћа и спољашња потражња;
- (7) подстакне међународна заједница, укључујући и међународне финансијске институције, да стави на располагање ресурсе за контрацикличну акцију у земљама које се суочавају са фискалним и политичким ограничењима;

-
- (8) одрже опредељења за већу помоћ да би се спречио озбиљан застој у Миленијумским циљевима развоја; и
- (9) позове међународна заједница да обезбеди помоћ за развој, укључујући и буџетску подршку, да би се изградила основна социјална заштита на националној основи.
23. Државе треба да размотре опције, као што су минималне плате, које могу да смање сиромаштво и неједнакост, повећају потражњу и допринесу економској стабилности. Конвенција МОП-а о утврђивању минималних плата из 1970. (бр. 131), може да обезбеди смернице у том смислу.
24. Садашња криза треба да се посматра као прилика да се уобличи нови одговори у политици родне једнакости. Пакети за опоравак током економских криза треба да узму у обзир утицај на жене и мушкарце и да свим мерама обухвате бригу за полове. У разговорима о пакетима за опоравак, и у вези њиховог изгледа и процене њиховог успеха, жене морају да буду једнаке са мушкарцима.
25. Да би препоруке и политичке опције Глобалног пакта о запошљавању имале ефекта потребно је размотрити финансирање. Земље у развоју којима недостаје фискални простор за усвајање политика за одговор и опоравак захтевају нарочиту подршку.

Земље донатори и мултилатералне агенције позивају се да размотре обезбеђење финансирања, укључујући и постојеће кризне ресурсе, за примену ових препорука и политичких опција.

V. Деловање Међународне организације рада

26. МОР има признат ауторитет у кључним областима које су важне за одговор на кризу и унапређење економског и социјалног развоја. У овом контексту је важан капацитет МОР-а за истраживање и анализу економских и социјалних података. Њено стручно знање треба да се налази у самом средишту њеног рада са државама социјалним партнерима и мултилатералним системом. То укључује, али није ограничено на:

- отварање радних места;
- изглед социјалне заштите и моделе финансирања;
- програме за активно тржиште рада;
- механизме за утврђивање минималних плата;
- институције тржишта рада;
- администрацију и инспекцију рада;
- програме достојанственог рада;

-
- формирање и развој предузећа;
 - међународне стандарде рада – примену и надзор;
 - социјални дијалог;
 - прикупљање података;
 - родну једнакост на тржишту рада;
 - програме на радном месту за ХИВ/АИДС; и
 - миграцију рада.

27. Следеће активности могу само да ојачају практичан рад који је горе наведен:

- повећање капацитета земаља да производе и користе информације о тржишту рада, укључујући и трендове у вези са платама, као основу за информисане политичке одлуке, и да прикупљају и анализирају доследне податке да би помогле земаљама да се стандардизује њихов напредак;
- прикупљање и ширење информација о одговорима земаља на кризу и пакетима за опоравак;
- процена мера које су већ предузете, као и оних које су потребне за будућност, у сарадњи са осталим релевантним организацијама;
- јачање партнерстава са регионалним банкама за развој и другим финансијским институцијама;

-
- јачање капацитета за дијагностику и политичко саветодавство на нивоу земље; и
 - одређивање приоритета у одговору на кризу у оквиру Програма достојанственог рада за појединачне земље.
28. МОР је опредељен за издвајање потребног броја људи и количине новца и за рад са другим агенцијама да би помогао члановима који такву подршку траже да користе Глобални пакт о запошљавању. У оквиру тога, МОР ће се руководити Декларацијом о социјалној правди у циљу праведне глобализације из 2008. године и пратећом резолуцијом.

II

ДЕКЛАРАЦИЈА МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА О СОЦИЈАЛНОЈ ПРАВДИ У ЦИЉУ ПРАВЕДНЕ ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ

Међународна конференција рада, саставши се у Женеви на својој 97. седници,

Смајрајући да садашња глобализација коју карактерише распрострањеност нових технологија, проток идеја, размена добара и услуга, раст капитала и стварање нових финансијских токова, интернационализација пословања и пословних процеса и дијалога као и кретања лица, нарочито жена и мушкараца који раде, јесте фактор који изазива преобликовање света рада из корена на више начина:

- са једне стране, економска сарадња и интеграција омогућиле су да велики број земаља оствари високе стопе економског раста и створи велики број нових раних места, у модерну привреду градских средина

укључи велики број сиромашних из руралних средина, напредује у остварењу развојних циљева, и негује иновације у домену стварања и развоја производа као и у домену протока идеја;

- са друге стране, глобална економска интеграција узрок је сучељавања са великим изазовима у многим земљама и секторима, као што су неједнака примања, непромењиве стопе незапослености и сиромаштва, привреде осетљиве на спољне ударе, све више рада који се одвија у незаштићеним условима као и у неформалној економији, а што утиче на врсте радних односа у целини и заштити коју такви односи могу да обезбеде;

Прејознајући да се у таквим околностима јавља још већа потреба за постизањем бољих и праведнијих резултата за све, тј. потреба да се испуни универзална тежња за постојањем социјалне правде, општа запосленост, трајна отвореност друштва и глобалне економије, социјална кохезија и смањење сиромаштва и све већих неједнакости;

Уверена да Међународна организација рада мора да одигра кључну улогу у пружању помоћи да се оствари напредак и социјална правда у окружењу које се стално мења:

- на основу мандата који је садржан у уставу МОП, укључујући Декларацију из Филаделфије, (1944.),

који је и даље у потпуности од значаја и у двадесет и првом веку и треба да буде мотив за политику њених Чланица, и који између осталих циљева, сврха и принципа:

- потврђује да рад није роба и да сиромаштво, ма где да постоји, представља опасност по напредак у читавом свету;
 - признаје да МОР има свечану обавезу да даље ради на развоју међу нацијама светских програма којима ће се остварити циљеви тј. пуна запосленост и раст животног стандарда, минимална зарада и проширење мера социјалне сигурности у циљу обезбеђења основног прихода за све који су у стању потребе, уз све друге циљеве предвиђене Декларацијом из Филаделфије;
 - даје МОР надлежност да испита и размотри све међународне економске и финансијске политике са аспекта главног циља – остварења социјалне правде; и
- на основу и у потврди Декларације МОР о основним принципима и правима на раду и њене примене и праћења (1988.) у којој су Чланице препознале, у вршењу мандата МОР, посебан значај основних права; и то: слободе удруживања и ефективног признања права на колективно преговарање, елиминацију свих видова принудног и присилног рада, ефективно уки-

даће дечијег рада и елиминацију дискриминације у погледу занимања и запошљавања;

Охрабрена међународним признањем пристојног рада као делотворног одговора на изазове глобализације, имајући у виду:

- исходе Светског самита о социјалном развоју у Копенхагену, 1995;
- широку подршку, још једном изражену на глобалном и регионалном нивоу, за концепт пристојног рада како га је створио МОР; и
- званичну потврду шефова држава и влада на Светском самиту УН из 2005. о праведној глобализацији и остварењу циљева тј. пуне запослености, продуктивног радног односа и пристојног рада за све, као централним циљевима њихових основних националних и међународних политика;

Уверена да у свету све веће међузависности и сложености и интернационализације производње:

- основне вредности као што су слобода, људско достојанство, социјална правда, безбедност и одсуство дискриминације, јесу неопходни за одрживи економски и друштвени развој и ефикасност;
- социјални дијалог и пракса трипартизма између влада и репрезентативних организација радника и по-

слодаваца унутар и преко граница јесу сада релевантнији за проналажење решења и изградњу социјалне кохезије и владавине права уз помоћ, поред осталих средстава, међународних стандарда рада;

- значај радног односа треба да буде признат као средство обезбеђења правне заштите за раднике;
- продуктивна, профитабилна и одржива предузећа, заједно са јаком социјалном економијом и одрживим јавним сектором, јесу од критичног значаја за одрживи економски развој и могућности запошљавања; и
- Трипартитна декларација о принципима везано за мултинационална предузећа и социјалну политику (1977.), ревидирана, која третира све већу улогу таквих актера у остваривању циљева МОР, има посебан значај, и

Признајући да садашњи изазови траже да МОР улаже веће напоре и да ангажује своја средства акције у циљу промовисања својих уставних циљева, и да ове напоре крунише успехом и јачањем капацитет МОР да помогне Чланицама и њиховим напорима да остваре циљеве МОР у контексту глобализације, МОР мора да:

- обезбеди кохерентност и сарадњу у свом приступу ка даљем развоју глобалног и интегралног приступа, у складу са Агендом о пристојном раду и четири

стратешка циља МОР, ослањајући се на њихову међусобну синергију;

- адаптира своје институционалне праксе и процесе у циљу постизања веће делотворности и ефикасности уз пуно поштовање постојећег уставног оквира и процедура;
- помогне конституентима да задовоље своје потребе које су исказале на нивоу земље на основу потпуне трипартитне дискусије, кроз пружање висококвалитетних информација, савета и техничких програма који им помажу да задовоље те потребе, имајући у виду који су циљеви МОР исказани у Уставу; и
- промовишу МОР филозофију постављања стандарда као основни елемент МОР активности повећањем њиховог значаја за свет рада, и пруже стандарде као корисно средство за остваривање циљева зацртаних у Уставу МОР;

Стога, усваја на данашњи дан, 10. јуна 2008. године ову Декларацију.

I ПРЕДМЕТ И НАЧЕЛА

Конференција признаје и изјављује да:

А) У контексту убрзаних промена, обавезе и напори Чланица и МОР, у циљу вршења Уставом предвиђеног мандата МОР и путем међународних стандарда рада,

као и у циљу стављања пуне и продуктивне запослености и пристојног рада у средиште економских и социјалних политика, треба да проистичу из четири подједнако важна стратешка циља МОР, који представљају елементе Агенде о пристојном раду и који се могу укратко приказати на следећи начин:

(i) унапређење запослености стварањем једног одрживог институционалног и економског окружења у којем:

- појединци (физичка лица) могу да развијају и осавремењују способности и вештине које су им потребне како би могли да се продуктивно баве својим занимањем у циљу свог личног испуњења и опште добробити;

- су сва предузећа, јавна или приватна, одржива тако да могу да омогуће раст и стварање веће запослености и могућности за остваривање прихода као и перспективе за остваривање прихода за све;

- друштва могу да остваре своје циљеве: економски развој, добар животни стандард и социјални напредак;

(ii) развој и побољшавање мера социјалне заштите – социјалне сигурности и заштите рада – који су одрживи и прилагођени националним околностима, укључујући:

- проширење социјалне сигурности на све, заједно са мерама за обезбеђивање основних прихода за све којима је потребна таква заштита, и прилагођавање њеног предмета и покривености њоме како би могле да се за-

довоље нове потребе и одагнају несигурности које настају услед брзине технолошких, друштвених, демографских и економских промена;

- здраве и безбедне радне услове; и

- политике које се тичу зарада и плата, радног времена и других услова рада, које су осмишљене тако да обезбеде праведну поделу плодова напретка на све и минималну зараду за све запослене као и оне којима је таква заштита потребна;

(iii) унапређење социјалног дијалога и трипартизма као најподеснијих метода за:

- прилагођавање примене стратешких циљева потребама и околностима у свакој земљи посебно;

- претварању економског развоја у друштвени напредак, а друштвеног напретка у економски развој;

- лакше постизање консензуса о релевантним националним и међународним политикама које утичу на стратегије и програме запошљавања и остварења пристојног рада; и

- делотворност радног законодавства и институција, као и у погледу признавања радног односа, промоције добрих радних (индустријских) односа, и изградње успешних система инспекције рада; и

(iv) поштовање, промоција и реализација основних принципа и права на раду, који су од посебног значаја, како за права тако и за погодне услове неопходне за потпуно постизање свих стратешкиг циљева, уз истицање да су:

- слобода удруживања и ефективно признање права на колективно преговарање од посебног значаја за постизање сва четири стратешка циља; и

- да се не може позивати на кршење основних принципа и права на раду нити се оно може користити као оправдана компаративна предност као и да стандарди рада не треба да се користе у сврхе стварања протекционистичке трговине.

Б) Четири стратешка циља су нераздвојива, повезана и међусобно се подупиру. Ако се један од њих не промовише то штетно делује на остварење осталих. Да би се највише добило из њиховог утицаја, рад на њиховој промоцији треба да буде део МОР глобалне и интегралне стратегије за остварење пристојног рада. Родна равноправност и одсуство дискриминације се морају схватити као хоризонтална питања која прожимају горе наведене стратешке циљеве.

Ц) Како Чланице остварују стратешке циљеве је питање које мора да одреди свака Чланица посебно имајући и виду постојеће међународне обавезе и основне прин-

ципе и права на раду уз дужно уважавање, између осталог и:

(v) националних услова и околности, и потреба као и приоритета које су исказале организације које представљају раднике и послодавце;

(vi) повезаност, солидарност и сарадњу свим Чланицама МОР које су у контексту глобалне економије сада значајне као никада пре; и

(vii) принципа и предвиђене међународне стандарде рада.

II МЕТОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Конференција, осим тога, признаје, да у глобализованој економији:

А) У циљу реализације Дела I ове Декларације неопходно је да МОР делотворно помаже својим Чланицама у њиховом раду. У том циљу, МОР треба да преиспита и прилагоди институционалне праксе у правцу бољег управљања и изградње капацитета како би на најбољи начин искористио своје људске и финансијске ресурсе као и јединствену предност своје трипартитне структуре и систем стандарда, а са циљем да се:

(i) боље схвате потребе Чланица, у погледу сваког од стратешких циљева, као и прошлих МОР акција, а да би

биле задовољене у оквиру сталне (која се понавља) тачке дневног реда конференције, а да би се:

- одредило како МОР може на ефикаснији начин да задовољи ове потребе уз помоћ усаглашене примене свих својих средстава деловања (акције);
- утврдили ресурси потребни за задовољење ових потреба, и ако је одговарајуће, за привлачење до-статних ресурса и
- Административни савет и Међународна канцеларија рада имале правац у којем треба да се крећу у оквиру својих надлежности;

(ii) оснажи и модернизује њена техничка сарадња као и експертски савет са циљем да се:

- подупру поједине Чланице као и да им се помогне у њиховом раду на постизању напретка на остваривању свих стратешких циљева на трипартитној основи, путем националних програма за остварење пристојног рада, где је одговарајуће, и у оквиру система УН; и

- помогне, где год је потребно, институционалном капацитету Чланица, као и репрезентативним организацијама послодаваца и радника, да лакше остваре смислену и усаглашену социјалну политику и одрживи развој;

(iii) промовишу заједничка познавања и знања о синергијама које постоје између стратешких циљева, а путем

емпиријске анализе и трипартитних разговора о конкретним искуствима, уз добровољну сарадњу дотичних земаља, а са циљем да та знања послуже Чланицама у одлучивању везано за шансе и изазове које носи глобализација;

(iv) на захтев, пружи помоћ Чланицама које желе да промовишу стратешке циљеве здружено у оквиру билатералних и мултилатералних споразума, при чему треба да воде рачуна о њиховој усаглашености са обавезама МОР; и

(v) стварање нових партнерстава са недржавним субјектима и економским актерима, као што су мултинационалне компаније и синдикати активни на глобалном секторском нивоу, да би делотворност МОР оперативних програма и активности била већа, придобила њихова помоћ на сваки одговарајући начин, и иначе промовисали стратешки циљеви МОР. Ово ће се радити у договору са националним и међународним репрезентативним организацијама радника и послодаваца.

Б) Истовремено, на Чланицама је кључна одговорност да дају допринос, преко својих економских и социјалних политика, за реализацију глобалне и интегралне стратегије за остваривање стратешких циљева, у које спада Агенда о пристојном раду из Дела I ове Декларације. Реализација Агенде о пристојном раду на националном нивоу зависиће од националних потреба и приоритета, и оставља се Чланицама да, у договору са ре-

презентативним организацијама радника и послодаваца, утврде како ће испунити ту обавезу. У том циљу, могу да размотре, између осталог, следеће могућности:

(i) усвајање националне или регионалне стратегије у циљу постизања пристојног рада, или и једног и другог, која садржи приоритете за интегрално остваривање стратешких циљева;

(ii) утврђивање одговарајућих индикатора и статистичких података, ако је неопходно уз помоћ МОР, а за праћење и оцењивање оствареног напретка;

(iii) преиспитивање њихове ситуације у погледу ратификације или примене инструмената МОР са циљем да се постепено постигне све већа обухваћеност сваког од стратешких циљева, уз посебан нагласак на инструмент класификоване као основне стандарде рада као и оне за које се држи да су најзначајнији са аспекта доброг управљања које се односи на трипартизам, политику запошљавања и инспекцију рада;

(iv) преузимање одговарајућих мера за одговарајуће усаглашавање позиција које су заузеле дотичне Чланице на релевантним међународним форумима и свих мера које могу да предузму у складу са овом декларацијом;

(v) промоција одрживих предузећа;

(vi) где је одговарајуће, размена националних и регионалних примера добре праксе стечених и остварених на осно-

ву успешне примене националних и регионалних иницијатива са елементом пристојног рада; и

(vii) на билатералној, регионалној и мултилатералној основи, обезбеђење одговарајуће подршке за рад других Чланица у циљу примене принципа и циљева из ове Декларације.

Ц) Друге међународне и регионалне организације које имају мандат у тесно повезаним областима могу да дају значајан допринос за примену интегралног приступа. МОР треба да их позове да промовишу пристојан рад, имајући на уму да ће свака агенција имати потпуну контролу над својим мандатом. Пошто трговинска политика као и политика финансијског тржишта обе погађају запошљавање, улога МОР је да оцени те ефекте да би могао да постигне тај циљ – постављање запошљавања у срце економских политика.

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

А) Генерани директор Међународне организације рада постараће се да се са овом Декларацијом упознају све Чланице, и преко њих, репрезентативне организације послодавца и радника, међународне организације са надлежностима у односним областима на међународном и регионалном нивоу, и сви други субјекти које одреди Административни савет. Владе, као и организације радника и послодавца на националном нивоу, обавезне су да обзнане постојање Декларације на свим релевантним форумима на којима учествују или су заступљене, или да их иначе дистрибуирају свим другим субјектима којих се она може тицати.

Б) Административни савет и Генерални директор Међународне канцеларије рада надлежан је за утврђивање одговарајућих модалитета примену и дела II ове Декларације.

Ц) Онда када Административни савет сматра да је одговарајуће, и у складу са модалитетима који ће бити утврђени, утицај ове Декларације, а посебно мера предузетих за унапређење њене реализације, биће предмет анализе МОР са циљем да се процени која акција би могла да буде одговарајућа за предузимање.

АНЕКС

ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

I Ојшїїа сврха и їредмеїї

1. Циљ праћења је да се утврде средства којима ће МОР помоћи Чланицама у њиховом раду на реализацији предузетих обавеза у циљу остваривања четири стратешка циља од значаја за вршење мандата МОР.

2. Овим праћењем потребно је на најпотпунији могући начин употребити сва средства деловања (акције) предвиђене Уставом МОР за вршење мандата МОР. У оквиру неких мера којима се Чланицама помаже у њиховом раду може доћи до одређених прилагођавања у домену постојећих модалитета примене члана 19, ставови 5 (е) и 6 (д), Устава МОР, што неће имати утицај на стварање већих обавеза извештавања од стране Чланица.

II Акције МОР којима се Чланицама њружа њомоћ

Администирација, ресурси и сѝољни односи

А) Генерални директор предузеће све неопходне мере, укључујући давање предлога Административном савету како је одговарајуће, да би се обезбедила средства којима ће МОР помоћи Чланицама у њиховом раду у складу са Декларацијом. У ове мере спадају преиспитивања (анализа) и прилагођавање институционалне праксе и управљања радом унутар МОР у складу са утврђеним у Декларацији, а приликом чега треба у обзир да узме потребе да се обезбеди:

(i) кохерентност, координација (усаглашеност) и сарадња унутар Међународне канцеларије рада како би њен рад био ефикасан;

(ii) развој и одржавање (вођење) политике и оперативних капацитета;

(iii) ефикасна и делотворна употреба ресурса, процеса управљања и вођења институционалних структура;

(iv) одговарајуће врсте стручности и база знања, и делотворне структуре унутрашњег вођења и управљања;

(v) унапређење и промоција успешног партнерства унутар Уједињених нација и мултилатералног система у циљу стварања бољих оперативних програма и активности МОР или боље промоције циљева МОР иначе; и

(vi) утврђивање, ажурирање и промоција листе стандарда који су најзначајнији са тачке гледишта унутрашњег управљања радом и вођења.³

*Схваћање стварног стања у Чланицама
и потреба реаговања на њих*

Б) МОР ће увести распоред (план, шему) дискусија које се поново јављају на дневном реду Међународне конференције рада на основу модалитета договорених са Административним саветом, без дуплирања МОР надзорних механизма, а да би се:

(i) боље схватиле различите врсте реалности (стварног стања) и потребе њених Чланица везано за сваки од стратешких циљева, успешније на њих реаговало и одговорило, уз примену свих средстава деловања који су им на располагању, укључујући деловање (акције) које су везане за стандарде рада, техничку сарадњу и техничке и истраживачке капацитете канцеларије рада, и да би се њени приоритети и програми деловања прилагодили сходно томе, и

³ Конвенција о инспекцији рада, 1947. (Бр. 81), Конвенција о политици запошљавања, 1964., (Бр. 122), Конвенција о инспекцији рада (пољопривреда), 1969. (Бр. 129), и Конвенција о трипартитним консултацијама (Међународни стандарди рада), 1976., (Бр. 144), и они стандарди који су идентификовани о накнадно ажурираним листама.

(ii) проценили резултати активности МОР са циљем да се ти подаци искористе за потребе програма, буџета и других одлука везано за унутрашње управљање и вођење.

Техничка помоћ и саветодавне услуге

Ц) На захтев влада и репрезентативних организација радника и послодаваца, МОР ће пружити сву одговарајућу помоћ у оквиру свог мандата да би подржала рад Чланица на остваривању стратешких циљева преко једне кохерентне и интегралне националне или регионалне стратегије, укључујући и:

(i) јачање и осавремењивање активности техничке сарадње у оквиру програма о пристојном раду и програма система УН;

(ii) пружање опште експертизе и помоћи коју свака од Чланица може да затражи за потребе усвајања једне националне стратегије и истраживања иновативних партнерстава за потребе примене;

(iii) развој одговарајућих алата за успешну евалуацију остваривања резултата и процену утицаја који други фактори и политике могу имати на рад Чланице; и

(iv) задовољавање посебних потреба и капацитета земаља у развоју и репрезентативних организација послодаваца и радника, укључујући и тражење средстава;

*Истраживање, прикуљање
и размена информација*

Д) МОР ће преузети одговарајуће мере за јачање истраживачког капацитета, емпиријског знања и разумевања о томе какво је међудејство стратешких циљева те како доприносе остварењу друштвеног напретка, постојању одрживих подухвата, одрживог развоја и искорењивању сиромаштва у глобалној економији. У ове мере могу да спадају и трипартитна размена искустава и добре праксе на међународном, регионалном и националном нивоу у оквиру:

- (i) студија рађених на *ad hoc* основи уз добровољну сарадњу влада и репрезентативних организација послодаваца и радника у дотичним земљама; или
- (ii) било какве заједничке планове, као што су прегледи унутар струке које заинтересоване земље чланице могу успоставити или им се добровољно прикључити.

III Конференцијска евалуација

А) Предмет евалуације коју ће урадити Конференција биће утицај Декларације, посебно до којег обима је допринела промоцији, међу Чланицама, циљева и сврха МОР кроз интегралну реализацију стратешких циљева, а која може с времена на време да се понови, у оквиру тачке стављене на њен дневни ред.

Б) Канцеларија рада ће припремити извештај за потребе евалуације утицаја Декларације, коју ће урадити Конференција, а који ће садржавати следеће информације:

(i) о деловању (акцијама) и предузетим мерама које су резултат ове Декларације, које могу да обезбеде трипартитне конституенте преко служби МОР, односно у регионима, и из других поузданих извора;

(ii) о мерама које су предузели Административни савет и Канцеларија рада како би пратиле релевантна питања која се тичу унутрашњег управљања и вођења капацитета и оних која се тичу базе података, а која су везана за остваривање стратешких циљева, укључујући програме и активности МОР и њиховог утицаја; и

(iii) могућег утицаја Декларације у погледу других заинтересованих међународних организација.

Ц) Заинтересоване мултилатералне организације добиће могућност да учествују у евалуацији утицаја и у дискусијама. Други заинтересовани субјекти могу да присуствују и учествују у дискусији на позив Административног савета.

Д) Имајући у виду ову евалуацију, Конференција ће донети закључке о пожељности даље евалуације или могућности ангажовања у неком другом виду деловања.

СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКИ САВЕТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Социјално-економски савет Републике Србије основан је Законом о Социјално-економском савету који га дефинише као независан орган, којег за територију Републике Србије чине представници Владе Републике Србије, представници репрезентативних удружења послодаваца и представници репрезентативних синдиката, основаних за територију Републике Србије.⁴

Савет је основан у циљу успостављања и развоја социјалног дијалога у питањима од значаја за остваривање економских и социјалних слобода и права човека, материјалног, социјалног и економског положаја запослених и послодаваца и услова њиховог живота и рада, развоја културе преговарања, подстицања мирног решавања колективних радних спорова, развоја демокра-

⁴ („Службени гласник Републике Србије“, број 125/04) Као институција Савет је започео са радом марта/априла 2005. године.

тије и издавања часописа, брошура и других публикација из делокруга рада Савета.

Савет има својство правног лица, са седиштем у Београду. Чини га осамнаест чланова (6+6+6), који се именују на период од четири године. На свом дневном реду Савет разматра питања: развоја и унапређења колективног преговарања; утицаја економске политике и мера за њено спровођење на социјални развој и стабилност; политике запошљавања; политике зарада и цена; конкуренције и продуктивности; приватизације и друга питања структурног прилагођавања; заштите радне и животне средине; образовања и професионалне обуке; здравствене и социјалне заштите и сигурности; демографских кретања и друга питања у складу са актима Савета. Савет заузима ставове о питањима које разматра и доставља их Влади. За заузимање ставова потребна је сагласност свих чланова Савета. Такође, Савет разматра нацрте закона и предлоге других прописа од значаја за економски и социјални положај запослених и послодаваца и о њима даје мишљење. Седнице заказује и води председавајући Савета којег бира Савет из својих редова на годину дана. Функцију председавајућег наизменично врше представници Владе, репрезентативних синдиката и репрезентативних удружења послодаваца.

Ради што квалитетније припреме седница и релевантније расправе о најважнијим законским и стратешким документима, Савет је образовао следећа стална радна

тела: за економска питања; за законодавство; за колективно преговарање и мирно решавање радних спорова и стално радно тело за безбедност и здравље на раду.

Организационе и административно-техничке послове за Савет обавља Секретаријат којим руководи и за његов рад одговара секретар Савета. Секретара именује Социјално-економски савет на четири године.

Више информација о Социјално-економском савету РС може се наћи на:

www.socijalnoekonomskisavet.rs

ШВАЈЦАРСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ПОМОЋ СВЕТУ РАДА

Канцеларија Швајцарске организације за помоћ свету рада (енгл. SLA) отворена је у Београду јуна 2005. године. SLA спроводи пројекат подршке синдикатима и социјалном дијалогу у Србији. Општи циљ пројекта је да допринесе бољем поштовању радног права, бољој клими економског развоја и смањењу незапослености кроз објективну и поткрепљену аргументацију социјалних партнера засновану на заједничким и потврђеним информацијама, редовну консултацију представника власти са представницима социјалних партнера, боље изгледе за социјални мир и већу способност радника да остваре своја права, као и већу јавну подршку социјалном дијалогу. Партнери SLA на пројектима су Социјално-економски савет Републике Србије, савети или три-партитни пројектни тимови у Крагујевцу, Лесковцу, Шапцу и Ужицу, репрезентативни грански синдикати у секторима металске индустрије и грађевинарства, као и секције младих и жена репрезентативних синдиката. Пројекат SLA бави се подизањем капацитета социјал-

них партнера, медијском промоцијом социјалног дијалога и стварањем научне базе из области социјалног дијалога и радних односа кроз спровођење истраживања и објављивање резултата и стручних публикација. SLA такође подржава кампање за пристојан/достојанствен рад у Србији и друге догађаје на тему безбедности и здравља на раду и проблема неформалне економије.

Више информација о пројектима SLA у Србији може се наћи на:

www.sla-serbia.org

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

331.;; 061.1(100)(094.2)
352.075.1: 331. 104/ . 105 (497.11)
331.5(497.11)

ГЛОБАЛНИ одговор на економску кризу:
стандарди Међународне организације рада /
(приредила Чеданка Андрић). - Београд :
Социјално-економски савет Републике Србије -
Swiss Labour Assistance, 2009 (Београд :
Са-ми графика) . - 56 стр. : 21 cm

Тираж 700. - Увод: стр. 5-8 /Чеданка
Андрић - Напомене и библиографске референце
уз текст

ISBN 978-86-87875-00-5

a) Међународна организација рада (Женева)
- Конвенције b) Социјално-економски савети
- Србија c) Запошљавање - Србија
COBISS.SR-ID 169932300